

Sygn. akt: I C 718/17 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Chełmnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Monika Mleczo - Pawlikowska
Protokolant:	sekretarz sądowy Dominika Ritter

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2017 r. w Chełmnie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko: K. J. (1)

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego K. J. (1) na rzecz powoda (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 6.504,63 zł (sześć tysięcy pięćset cztery złote i sześćdziesiąt trzy grosze) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 31 marca 2017r. do dnia 20 października 2017r.,

II. Należność zasądzoną w pkt I wyroku rozkłada na 26 miesięcznych rat w tym pierwsza rata w kwocie 129,63 zł (sto dwadzieścia dziewięć złotych i sześćdziesiąt trzy grosze), a kolejne w kwocie po 255 zł (dwieście pięćdziesiąt pięć złotych) płatne do dnia 10 każdego miesiąca, poczynając od miesiąca następnego od tego w którym wyrok się uprawomocnił, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od każdego uchybionego terminu płatności poszczególnych rat,

III. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.067 zł (dwa tysiące sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 718/17 upr

UZASADNIENIE

Powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł przeciwko K. J. (1) o zapłatę kwoty 6.504,63 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powód wniósł o rozpoznanie sprawy w postępowaniu upominawczym.

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powoda wskazał, iż pozwany zawarł z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Jawna w dniu 1 grudnia 2015r. umowę pożyczki. W oparciu o umowę pożyczki pozwany

zobowiązał się do spłaty udzielonej pożyczki wraz z kosztami, opłatami i odsetkami w 18 miesięcznych ratach w wysokości 339,77 zł. Oprocentowanie pożyczki było stałe i wynosiło 8 % w stosunku rocznym. Zgodnie z umową w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki pożyczkodawca mógł naliczać odsetki karne w wysokości stopy odsetek maksymalnych. Z uwagi na niedokonanie całkowitej spłaty pożyczki, pomimo wezwania do zapłaty, pożyczkodawca wypowiedział pozwanemu umowę w dniu 04.04.2016r. W związku z wypowiedzeniem umowy, cała należna kwota pożyczki stała się wymagalna. W dniu 11 września 2015r. wierzytelność wynikająca z przedmiotowej umowy została przelana na rzecz powoda zgodnie z art. 509 kc. Pełnomocnik powoda wskazał, iż na dzień sporządzenia pozwu wierzytelność pozwanego wynosi 6.504,63 zł na co składają się następujące kwoty: 3.000 zł tytułem kapitału, 390 zł tytułem opłaty przygotowawczej, 2.370 zł tytułem opłaty operacyjnej/prowizyjnej, 178,12 zł tytułem odsetek umownych, 38,34 zł tytułem odsetek karnych naliczonych zgodnie z umową, 90 zł tytułem kosztów windykacyjnych, 438,17 zł tytułem odsetek naliczonych po wypowiedzeniu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 18 kwietnia 2017r. zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę dochodzoną pozwem oraz orzeczono o kosztach procesu.

W ustawowym terminie pozwany złożył sprzeciw od nakazu zapłaty. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany przyznał, iż jest winien powodowi dochodzoną pozwem kwotę. Jednakże nie jest w stanie jej spłacić jednorazowo, gdyż jego dochód (emerytura netto w wysokości niecałe 1.000 zł miesięcznie) na to nie pozwala. Pozwany wniósł o rozłożenie całości długu na raty oraz o zwolnienie go kosztów sądowych.

W piśmie procesowym z dnia 4 września 2017r. pełnomocnik pozwanego wyraził zgodę na rozłożenie zadłużenia na raty jednakże w kwocie nie mniejszej niż 255 zł, co stanowi 75 % kwoty raty harmonogramowej pierwotnej pożyczki. Powód wniósł o oddalenie wniosku pozwanego o zwolnienie z kosztów postępowania, gdyż zaciągając zobowiązanie powód winien liczyć się z obowiązkiem jego wykonania, a ciężka sytuacja życiowa i materialna nie może stanowić uzasadnienia do niewywiązywania się z zobowiązania.

Sąd ustalił, co następuje.

W dniu 1 grudnia 2015r. K. J. (1) zawarł z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Jawna z (...) we W. umowę pożyczki. Całkowita kwota do zapłaty z tytułu umowy pożyczki ustalona została na kwotę 6.117,22 zł. na którą składały się: 3.000 zł tytułem kwoty pożyczki oraz 3.117,22 zł tytułem kosztów pożyczki: 357,22 zł kwota odsetek naliczonych za cały okres kredytowania, 390 zł opłaty przygotowawczej, 2.370 zł opłaty prowizyjnej. Pozwany zobowiązał się do spłaty w 18 miesięcznych ratach po 339,84 zł, płatnych w terminie do 25 dnia każdego miesiąca począwszy od 28.12.2015r. Do umowy dołączony był formularz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego oraz tabela opłat i prowizji dla pożyczek gotówkowych. Przy zawieraniu umowy pożyczki ustalono, iż pozwany otrzymuje dochód z tytułu emerytury w wysokości 1.160 zł netto miesięcznie, posiada jedną osobę na utrzymaniu i mieszka w mieszkaniu komunalnym.

/dowód: umowa pożyczki wraz z formularzem informacyjnym k. 4-9/

W dniu 11 września 2015r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Jawna z (...) we W. przelała wierzytelność wynikająca z przedmiotowej umowy na rzecz powoda. Na chwilę cesji wierzytelność pozwanego wynosiła 6.066,46 zł.

/dowód: umowa przelewu wierzytelności wraz z wykazem wierzytelności k. 13- 21/

Z uwagi na niedokonanie całkowitej spłaty pożyczki, pomimo wezwania do zapłaty, powód wypowiedział pozwanemu umowę pożyczki pismem z dnia 04.04.2016r. Wypowiedzenie umowy zostało odebrane osobiście przez pozwanego w dniu 11.04 2016r.

/dowód: wypowiedzenie umowy pożyczki i potwierdzenie odbioru k. 10-11/

Na chwilę wnieśnienia pozwu, wierzytelność pozwanego wynosi 6.504,63 zł na co składają się następujące kwoty: 3.000 zł tytułem kapitału, 390 zł tytułem opłaty przygotowawczej, 2.370 zł tytułem opłaty operacyjnej/prowizyjnej, 178,12 zł tytułem odsetek umownych, 38,34 zł tytułem odsetek karnych naliczonych zgodnie z umową, 90 zł tytułem kosztów windykacyjnych, 438,17 zł tytułem odsetek naliczonych po wypowiedzeniu.

/dowód: okoliczność bezsporna, szczegółowe rozliczenie zadłużenia k. 12/

Sąd zważył, co następuje.

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o zaoferowany przez strony materiał dowodowy – dokumenty przedłożone przez powoda, a także oświadczenia stron zgodnie z art. 230 kpc.

Za wiarygodne uznano zgromadzone w sprawie dokumenty, gdyż były jasne i kompletne. Ponadto ich prawdziwość nie została zakwestionowana przez strony, a i Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania ich prawdziwości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany nie zawnioskował żadnych dowodów, mimo pouczenia, iż obowiązany jest w sprzeciwie wskazać wszystkie okoliczności faktyczne i dowody pod rygorem utraty ich powoływania. Sąd wezwał pozwanego na termin rozprawy wraz z pouczeniem, iż w razie nieusprawiedliwionej nieobecności sąd pominie dowód z jego przesłuchania. Pozwany nie stawiał się na rozprawę, ani nie usprawiedliwił swojej nieobecności, zatem brak było podstaw do odroczenia rozprawy. Rozprawa podlega odroczeniu wyłącznie w przypadku nieprawidłowego zawiadomienia stron o jej terminie albo w razie nieobecności strony wynikającej z przyczyn, których nie można przewyciężyć i wiadomych sądowi. Podkreślić należy, iż postępowanie cywilne jest kontrydiktoryjne i zgodnie z dyspozycją art. 6 kc, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Wszystkie okoliczności faktyczne doniosłe dla rozstrzygnięcia sprawy i składające się na podstawę faktyczną rozstrzygnięcia muszą mieć oparcie w dowodach przeprowadzonych w toku postępowania, o ile nie są objęte zakresem faktów przyznanych przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości (art. 229 k.p.c.) oraz co do faktów niezaprzeczonych (art. 230 k.p.c.), (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2014 r., II CSK 621/13, LEX nr 1491132).

W niniejszej sprawie pozwany nie kwestionował faktu zawarcia umowy pożyczki oraz jej wysokości. W myśl art. 720 kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Pozwany nie kwestionował faktu niespłacenia należności wynikającej z umowy pożyczki, przelewu wierzytelności, wysokości wierzytelności oraz faktu wypowiedzenia umowy pożyczki. Z uwagi na niespłacenie pożyczki w terminie, pozwany w oparciu o przepis z art. 720 kc zobowiązany był do zwrotu należności wynikających z przedmiotowej umowy. Sąd ustalił, iż postanowienia umowy co do kosztów dodatkowych pożyczki, a w szczególności ich wysokość w postaci: odsetek umownych naliczonych przez cały okres kredytowania o stałej stopie 8 %, opłaty przygotowawczej i opłaty prowizyjnej, nie są sprzeczne z dobrymi obyczajami i nie naruszają rażąco interesu pozwanego. Należy pamiętać, iż zawierana pożyczka była pożyczką o wysokim ryzyku związanym z możliwością braku spłaty pożyczki przez pozwanego (niski dochód miesięczny kredytobiorcy, niewielka kwota pożyczki rozłożona na 18 rat). W tej sytuacji zrozumiała jest konieczność zabezpieczenia interesów powódki, choćby przez wprowadzenie tego typu opłat. Dodatkowo koszty pożyczki są zgodne z postanowieniami ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. 2011, Nr 126, poz. 715). Do przedmiotowej umowy dołączony został formularz informacyjny zawierający wszystkie dane o kredycie, o zasadzie jego spłaty, wysokości dodatkowych kosztów i opłat. Kwota pożyczki została jasno i szczegółowo wskazana, z rozbiciem tej kwoty na koszty uboczne, które również zostały wyszczególnione. P. koszty kredytu nie przekraczają maksymalnej kwoty tych kosztów określonej w powołanej ustawie. Porównanie wysokości uzyskanej pożyczki oraz opłaty przygotowawczej i opłaty prowizyjnej nie prowadzi do uznania znacznej dysproporcji tych świadczeń

Przelew wierzytelności na powoda został wykazany przez powoda, zatem w świetle art. 509 kc był on uprawniony do dochodzenia żądanej kwoty.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 720 kc orzeczono jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O ustawowych odsetkach za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481§ 1 i 2 kc, zgodnie z żądaniem pozwu, tj. od dnia wniesienia powództwa do dnia wyroku. Przy ustalaniu zaś odsetek ustawowych od dnia płatności każdej z rat, Sąd miał na uwadze, stanowisko wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2006 r. III CZP 126/06 OSNC 2007/10/147, że rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty na podstawie art. 320 kpc ma ten skutek - wskazany w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1970 r., III PZP 11/70 (OSNC 1971, nr 4, poz. 61) - że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat.

Sąd uwzględnił wniosek pozwanego o rozłożenie na raty zasądzzonego świadczenia, zwłaszcza, iż powód wyraził na to zgodę, wskazując minimalną kwotę raty w wysokości 255 zł.

W myśl art. 320 kpc w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia.

W przepisie tym uregulowane jest tzw. "moratorium sędziego". Jego zastosowanie pozwala na oznaczenie sposobu spełnienia świadczenia w sposób odmienny niż to wynika z odpowiednich przepisów prawa materialnego. Instytucja ta ma służyć urzeczywistnieniu dobrowolnego spełnienia świadczenia przez dłużnika, co jest korzystne nie tylko dla dłużnika, ale również dla wierzyciela, który w ten sposób unika konieczności wszczynania często długotrwałego i żmudnego postępowania egzekucyjnego. (tak. Komentarz do art. 320 kpc, pod red. Marszałkowska-Krześ 2017, wyd. 18/E. Rudkowska-Ząbczyk, system Legalis)

W orzecznictwie i judykaturze przyjmuje się, iż na wypadek szczególnie uzasadniony umożliwiający zastosowanie tej instytucji mają wpływ okoliczności konkretnej sprawy, wynikające z szeroko rozumianego stanu majątkowego i rodzinnego pozwanego jego sytuacji osobistej, majątkowej, finansowej, rodzinnej, które powodują, że nierealne jest spełnienie przez niego od razu i w pełnej wysokości zasądzzonego świadczenia (tak np. w wyroku Sąd Najwyższy z dnia 9 kwietnia 2015 r., II CSK 409/14, niepubl.). Przy czym nie mają znaczenia przyczyny, dla których dłużnik nie może spełnić świadczenia od razu, w szczególności fakt, czy sam dłużnik przyczynił się do ich powstania: trudności w spełnieniu świadczenia mogą być spowodowane czynnikami zewnętrznymi niezależnymi od dłużnika, lub mogą być spowodowane jego własnym działaniem.

Wskazany przepis umożliwia Sądowi wzięcie pod uwagę przy wydawaniu wyroku, czy orzeczenie będzie mogło być wykonane bez potrzeby przeprowadzania egzekucji, a zwłaszcza, czy pozwany będzie w stanie spełnić zasądzone świadczenie jednorazowo. Przyjmuje się, iż skorzystanie z tego prawa ma na celu uchronienie pozwanego od postępowania egzekucyjnego ma bowiem na celu umożliwienie mu wykonania wyroku w sposób dobrowolny.

Sąd winien również uwzględnić okoliczności dotyczące powoda, w tym także jego uzasadniony interes, a ochrona jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 kpc, nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 31 maja 2012 r., sygn. (...)) Uznaje się, że interes wierzyciela jest należyście chroniony tylko wówczas, gdy w zamian za odroczenie terminów płatności poszczególnych rat wierzyciel uzyska realną nadzieję na stopniowe i dobrowolne wywiązywanie się przez dłużnika z jego obowiązków w zakresie uiszczania świadczenia rozłożonego na raty. Zatem Sąd w każdej sprawie winien mieć na uwadze, czy wydanie orzeczenia o rozłożeniu na raty ułatwi zobowiązanemu spłatę długu stwierdzonego wyrokiem, a jednocześnie czy nadmiernie nie naruszy uzasadnionego interesu wierzyciela.

W ocenie Sądu okoliczności niniejszej sprawy wskazują, iż spełnienie przez pozwanego niezwłocznie lub jednorazowo zasądzzonego świadczenia jest niemożliwe i narażać będzie go na niepowetowane szkody. Pozwany jest osobą starszą,

utrzymującą się jedynie z emerytury. Sytuację majątkową pozwanego, w szczególności wysokość jego dochodu Sąd ustalił w oparciu o dokument w postaci informacji o kliencie dołączonej do wniosku o pożyczkę. Wezwany na rozprawie pozwany nie stawiał się i nie usprawiedliwił swojego niestawiennictwa. Powód wyraził zgodę na spłatę rat w wysokości 255 zł, a więc w niższej niż pierwotnie ustalona w harmonogramie spłaty pożyczki. W ocenie Sądu spłaty w takiej wysokości są realne do uiszczenia przez pozwanego. Ustalając wysokość rat Sąd miał również na uwadze interes pozwanego, który jest dużym podmiotem gospodarczym, zajmującym się obrotem wierzytelnościami. Rozłożenie należności w wysokości objętej pozwem na dwadzieścia sześć miesięcznych rat co odpowiada okresowi 2 lat i 2 miesięcy, nie jest jakimś szczególnie odległym okresem w świetle działalności pożyczkowych i kredytowych instytucji finansowych. Co do terminu spłaty rat pozwany nie wypowiedział się w sprzeciwie, a Sąd ustalił go według własnego uznania.

Na marginesie zauważyć należało, iż w zakresie kosztów procesu Sąd nie znalazł podstaw do odstąpienia od ogólnej zasady odpowiedzialności strony za wynik postępowania wyrażonej w art. 98 kpc i zastosowania art. 102 kpc pozwalającej na zasądzenie tylko części kosztów lub nieobciążanie pozwanego w ogóle kosztami procesu. O ile wiek pozwanego i ustalony przez sąd dochód przemawiały za rozłożeniem zasądzonego świadczenia na raty, o tyle do całkowitego nieobciążenia kosztami procesu pozwany winien był udowodnić czy to za pomocą dokumentów, czy podczas przesłuchania na rozprawie, iż jego sytuacja majątkowa jest na tyle trudna, iż nie jest w stanie w ogóle ponieść kosztów procesu, które w nakazie zapłaty zostały ustalone na kwotę 1.467 zł.

ZARZĄDZENIE

1. (...) K. J.,
2. (...).
3. (...)
- C. (...)